

ikke maa gøre det, selv om han kan blive ordentlig betalt for det, er en hensynsløs Indgriben i Arbejdetsfriheden. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Stauning) sagde ganske vist, at dette med Arbejdetsfriheden er et gammelt Ord, som ikke har noget paa sig. Det har det nu, det har meget paa sig. Kunsten er at trække Grænserne. Det gælder om at trække Grænsen for, hvor Staten maa gribe ind, og hvormeget den maa gribe ind. Jeg deler ganske de Betragtninger, den højtærede Indenrigsminister fremsatte derom. Han pegede skarpt og bestemt paa, hvor Grænserne laa, det behøver jeg saaledes ikke at gentage. Det er utvivlsomt rigtigt, at de ligge der, hvor Samfundet har en Beskyttelse at varetage for Folk, der trænge til en Beskyttelse. Et Punkt nævnedes den højtærede Minister ikke, men da han i det hele henpegede til den af ham forelagte Fabriklov, gjaldt hans Bemærkninger ogsaa dette, at der for Kvindernes Vedkommende trængtes til en Beskyttelse. Det er jo noget, Kvinderne mange Gange have paastaet, at vi i Virkeligheden ikke respekterede dem tilstrækkeligt, at det var Lovgivning af Mænd for Mænd. Her ere vi dog i Lovgivningen komne ind paa det nye, at Kvinderne trænge til en Beskyttelse, saa at vi Mænd, der lovgive — og forhaabentlig bliver det længe endnu, at Mændene skulle vedblive at lovgive — kunne vise, at vi tilfulde forstaa, at Kvinderne bør og skulle beskyttes.

Men i øvrigt er dette et Lovforslag, der kommer over Stregen, over Grænsen for, hvor Staten skal indgribe, og det gør det netop derved, at det, som baade det ærede Medlem fra Skern (Ovesen) og det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) sagde, er en Lønningslov, der her er Tale om. Det turde være tvivlsomt, om Staten nogen Sinde skal komme ind paa at lovgive om Lønforhold i det private Liv. Jeg tror, det vilde være en Ulykke, og det er en af Grundene til, at jeg fra mit Synspunkt maa gaa imod Socialdemokratiets Bestræbelser, at de ville have Staten til her at være den ledende og regulerende. At faa et saa tungt og voldsomt Apparat som Staten til at blive den fuldstændig disponerende og ledende i disse Forhold vilde være en Stagnation, en Haabløshed for Fremskridtet og Livet i det hele. Man maa sætte sig imod det.

Alene af den Grund, at det er en Lønningslov, der her er Tale om, maa man altsaa fra vor Side sætte sig imod

Forslaget. At det er en Lønningslov, har jo ingen bestridt, og det fremgaar ogsaa tydeligt af den Udtalelse, der hyppigt fremsættes fra socialdemokratisk Side, at man vil have den 8 Timers Arbejdsdag indført for at skaffe Arbejde til flere Mennesker. Det kan jo være meget godt og meget rigtigt, men det, der ligger bagved, er dog den centrale Betragtning, at Arbejdet er en Handelsvare, og at naar Efterspørgselen bliver større, stiger Prisen for denne som for al anden Handelsvare. Derfor er Bestræbelsen i Virkeligheden den at gøre Efterspørgselen større, saa skal Prisen stige. Alene af den Grund er det en Lønningslov, der her er Tale om. Paa den anden Side sige Socialdemokraterne ofte, naar dette Spørgsmaal er fremme — og det har været sagt adskillige Gange i denne Sal —: Hvad betyder det? Betyder det, at der præsteres mindre Arbejde, at man gør dette Skridt? Thi naar Arbejderne kun arbejde de 8 Timer, ville de være saa meget kraftigere og stærkere til at udføre deres Arbejde, og de kunne i den Tid udføre det samme Arbejde, naar de have den større Frihed. Den ene af disse Udtalelser modsiger i Virkeligheden den anden. Jeg har endogsaa i Rigsdagstidenden læst, at en æret tidligere Ordfører i samme Tale er fremkommen med begge Paastande, skønt de, som sagt, ere indbyrdes ganske modstridende. Den første er selvfølgelig den rigtige. Der er ingen Tvivl om, at en Arbejder i 9 til 10 Timer kan udføre et større Arbejde end i 8, selv om der er noget rigtigt i, at Arbejdet ikke er ligefrem proportionalt med Tallene. I de sidste Timer er Arbejdet naturligvis mindre stærkt; Springet fra $9\frac{1}{2}$ til 8 Timer er dog større end det, Arbejdsevnen bliver forøget med i samme Tid. Vil man naa noget i denne Retning, kan jeg ikke tænke mig, at det kan naas ad anden Vej end gennem det internationale Arbejderpartis egne Bestræbelser. Hvis det internationale Arbejderparti er i Stand til at sætte igennem en 8 Timers Normalarbejdstid, tror jeg egentlig ikke, at Ulykken er større, thi det væsentlige er, at det ene Land ikke skal betale mere end det andet Land, at Industrien og Arbejdet i det ene Land ikke skulle staa tilbage for det andet Lands paa Grund af, at det ene Land har kortere Arbejdstid end det andet. Kunde Arbejderne internationalt sætte det igennem, er det muligt, at det vilde blive til det gode; jeg er tilbøjelig til at tro det, i alt Fald naar det blev en Normal- og ikke